

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าผลของการบริหารสถานศึกษาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ซึ่งมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ 8 ด้าน คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ จากนั้นผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสร้างแบบสอบถามทั้ง 8 ด้าน ให้ครอบคลุมองค์ประกอบย่อยของแต่ละด้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามวัดองค์ประกอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 และนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาในการปรับปรุงเพื่อนำไปหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พร้อมทั้งหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item – Objective Congruence Index) เมื่อได้แบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำแบบสอบถามไปสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ได้แก่ นักเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม และหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยสรุปแบบสอบถามทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงที่ยอมรับได้ทุกข้อ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 425 คน การวิเคราะห์ข้อมูลและ การประมวลผล ดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ 1) ดำเนินการโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเตรียมข้อมูลพื้นฐานด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง 2) วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ 8 ตัวแปร ผู้วิจัยจะสรุปผลและนำเสนอผลการศึกษารายองค์ประกอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง

เมือง จังหวัดเพชรบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยจัดทำรายงานผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งขององค์ประกอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า ในทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ การที่นักเรียนร้องเพลงชาติในตอนเช้าแถวเคารพธงชาติอย่างตั้งใจ นักเรียนทำด้วยเหตุผลใด เมื่อพิจารณา **ด้านที่ 2 ด้านซื่อสัตย์สุจริต** มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ เมื่อญาติของนักเรียนขับรถผิดกฎจราจรทำให้เกิดอุบัติเหตุจนมีผู้เสียชีวิต และนักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย เมื่อมีตำรวจมาสอบถามนักเรียนจะเล่าเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ เพราะเหตุใด เมื่อพิจารณา **ด้านที่ 3 ด้านความมีวินัย** มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากเรียงตามลำดับ วินัยไปทำฝ้ายกั้นน้ำเพื่อป้องกันการขาดแคลนน้ำร่วมกับชาวบ้าน ตามคำชักชวนของลุงที่เป็นผู้ใหญ่บ้าน ถ้านักเรียนเป็นวินัยนักเรียนจะไปร่วมด้วย เพราะเหตุผลใด เมื่อพิจารณา **ด้านที่ 4 ด้านความใฝ่เรียนรู้** มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ นักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เมื่อกลับมาครูได้ถามนักเรียน เกี่ยวกับสถานที่ดังกล่าวว่ามีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อย่างไร และนักเรียนตอบไม่ได้ ครูจึงให้ไปหาข้อมูลมาตอบ ในวันพรุ่งนี้ นักเรียนควรจะไปหาข้อมูลมาตอบเพราะเหตุใด **ด้านที่ 5 ด้านอยู่อย่างพอเพียง** มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ นักเรียนควรออมเงิน ด้วยเหตุผลใด **ด้านที่ 6 ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน** มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ครูได้มอบหมายให้นักเรียนทำงานประดิษฐ์ดอกไม้ แม้ว่าชัยศจะคิดว่าเป็นงานที่เหมาะสมกับผู้หญิง แต่ก็พยายามทำสำเร็จ หากนักเรียนเป็นชายศก็จะทำอย่างชายศ เพราะเหตุใด **ด้านที่ 7 ด้านรักความเป็นไทย** มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ แดงยกมือไหว้วันนักเรียนที่เป็นรุ่นพี่ ทุกครั้งที่พบกันถึงแม้ว่าแดงกับรุ่นพี่จะมีบ้านอยู่ใกล้กันก็ตาม นักเรียนคิดว่าตนเองควรทำเช่นเดียวกับแดงเพราะเหตุใด **ด้านที่ 8 ด้านความมีจิตสาธารณะ** มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ ถ้านักเรียนเป็นรุ่นพี่ที่เก่งภาษาไทย เมื่อโรงเรียนประกาศรับสมัครโครงการที่สอนน้อง นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร และค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านที่ 4 ด้านความใฝ่เรียนรู้ ส่วนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ในระดับปานกลาง) ได้แก่ ด้านที่ 2 ด้านซื่อสัตย์สุจริต ส่วนด้านที่มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงสุด คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงสุดคือ ด้านที่ 4 ด้านความใฝ่เรียนรู้ ได้แก่ นักเรียนไปทัศนศึกษา

นอกสถานที่ เมื่อกลับมาครูได้ถามนักเรียน เกี่ยวกับสถานที่ดังกล่าวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อย่างไร และนักเรียนตอบไม่ได้ ครูจึงให้ไปหาข้อมูลมาตอบในวันพรุ่งนี้ นักเรียนควรจะไปหาข้อมูลมาตอบเพราะเหตุใด มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 แสดงว่าคะแนนที่ประเมินมา มีการกระจายมาก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีการตอบข้อมูลป้อนกลับที่แตกต่างกัน ส่วนสมบัติพบเห็นเพื่อนกลุ่มหนึ่งชอบใส่ถุงเท้าที่มีลวดลายสวยงามมาโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นสมบัติ นักเรียนจะไม่ทำเหมือนเพื่อนเพราะเหตุใด มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุดเท่ากับ 0.52 แสดงว่าคะแนนที่ประเมินมา มีการกระจายน้อย เพราะกลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลที่ ไม่แตกต่างกัน ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าความเบ้ น้อยที่สุด คือ ด้านที่ 1 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้แก่ การที่นักเรียนร้องเพลงชาติในตอนเช้าแถวเคารพธงชาติอย่างตั้งใจ นักเรียนทำด้วยเหตุผลใด ส่วนค่าความโค้งอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน คือไม่เกิน 7 จากผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่ามากความโค้งน้อยติดลบ คือด้านที่ 8 ด้านจิตสาธารณะ ได้แก่ หน่วยงานกาชาดขอความร่วมมือนักเรียนช่วยแจกของให้กับผู้ประสบภัยน้ำท่วม นักเรียนจะไปช่วยแจกของด้วยเหตุผลใด ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเป็นบวกมากที่สุด คือ ส่วนด้านที่ 5 ด้านอยู่อย่างพอเพียงได้แก่ คินนี้มีรายการโทรทัศน์ที่นักเรียนชอบมาก แต่การบ้านก็มีมากเช่นเดียวกัน และคุณพ่อ บอกว่าพรุ่งนี้จะให้นักเรียนลาหยุดเรียนครึ่งวันเพื่อไปเยี่ยมคุณย่าที่ต่างจังหวัด นักเรียนจะตัดสินใจปฏิบัติตนอย่างไร

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 8 ตัวแปร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของแบบจำลององค์ประกอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ทั้ง 8 ตัวแปร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง 0.141 ถึง 0.462 โดยทุกตัวแปรสังเกตได้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใกล้เคียงกัน

3. นักเรียนที่มีเพศ ที่พักอาศัย สถานภาพของผู้ปกครองต่างกัน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และที่มีระดับช่วงชั้นการศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาการบริหารสถานศึกษาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ด้าน คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน

รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะในการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัย ซึ่งเป็นองค์ประกอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ได้ดังนี้

ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากและผลการวิจัยที่พบ คือ การที่นักเรียนร้องเพลงชาติในตอนเช้าแถวเคารพธงชาติอย่างตั้งใจทั้งนี้เนื่องมาจากองค์ประกอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เพราะนักเรียนต้องมีความรักชาติ ศาสน์และกษัตริย์ ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 31 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม และกำกับดูแลการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษาเป็นสาระเกี่ยวกับอุดมการณ์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาของชาติที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Educational Materials Center (2003 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551 : 25) กล่าวว่าการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนแตกต่างจากกิจกรรมเสริมหลักสูตรตรงที่กิจกรรมพิเศษจะจัดขึ้นเป็นครั้งคราว ตามวาระ ไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ และกิจกรรมดังกล่าวมักเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นจิตสำนึกในการพัฒนาตนเอง หรือการให้สัตยาบันตนเองหรือสาธารณชนในการพัฒนาตนเอง โดยกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้อาจเป็นกิจกรรมที่ให้สถาบันที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน เช่น สถาบันครอบครัว โดยให้พ่อแม่ผู้ปกครองปลูกฝังและพัฒนาคุณลักษณะของเด็กและเยาวชนเมื่ออยู่ในครอบครัว หรือสถาบันศาสนา และพระมหากษัตริย์ สามารถใช้สถานที่สำคัญทางศาสนาทำกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของเด็กและเยาวชนได้ ทั้งนี้ควรมีการประเมินเพื่อกำกับติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กในกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นผลักดันให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

นอกจากนี้ด้านซื่อสัตย์ มีผลการวิจัยพบว่า ญาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาจรรจนทำให้เกิดอุบัติเหตุจนมีผู้เสียชีวิต และนักเรียนอยู่ในเหตุการณ์ นั้นด้วย เมื่อมีตำรวจมาสอบถามนักเรียนจะเล่าเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นจริง การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยว่า สกศ. ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย ซึ่งเป็นงานส่วนหนึ่งในโครงการวิถีการเรียนรู้ของคนไทย ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551 : 33) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมพันธ์ อภิรักษ์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณธรรม 7 ประการ ของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนวิถีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติตามคุณธรรม 7 ประการโดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่านักศึกษามีการปฏิบัติตามคุณธรรมอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน กลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านซื่อสัตย์สุจริต และด้าน

เศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะโดยรวมด้านพหุเพียรอดทน ควรส่งเสริมให้มีการอบรมเกี่ยวกับเรื่องความเพียร ด้านเสริมสร้างคนดี ควรสนับสนุนยกย่องคนดีให้สังคมได้รับรู้ ด้านรู้รักสามัคคี ควรมี กิจกรรมเพื่อให้เกิดความสามัคคี ด้านมีน้ำใจ ควรสนับสนุนให้ทุกคนมีน้ำใจให้กันเพื่อสังคมที่ดี ด้านใฝ่ประหยัด ควรประหยัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น บุหรี่ สุรา ด้านซื่อสัตย์สุจริต ควรสนับสนุนผู้ประพฤติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ควรมีความคิดในการครองชีพไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย

ยิ่งไปกว่านั้นด้านความมีวินัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก และเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ดี และตามมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์กล่าวว่าผู้เรียนต้องมีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และไม่เห็นแก่ตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุมาลา ถือ โขก (2550) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนภูเขียว อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่าตามพฤติกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับวินัยในตนเองด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความตั้งใจ ความอดทน ความเชื่อมั่นในตนเองความเป็นผู้นำ การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ด้านความมีระเบียบเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการไว้ผมผิดระเบียบมากที่สุด ด้านที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์รองลงมา คือ การแต่งกายตามระเบียบที่โรงเรียนกำหนด ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหาร ครูผู้สอน ควรให้ความตระหนักและร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ท้ายสุดเมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้งด้านอยู่อย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนควรจะมีเงิน ตามสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้แก่ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน รักการงาน ประหยัด อดออม ตรงต่อเวลา เอื้อเฟื้อ เสียสละ มีวินัยในการทำงาน เห็นคุณค่าความสำคัญของงานและอาชีพสุจริต และด้านที่ 6 ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ได้แก่ การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ครูได้มอบหมายให้นักเรียนทำงานประดิษฐ์ดอกไม้ แต่ก็พยายามทำสำเร็จ จริยธรรมที่ควรพัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา นั้น สามารถเลือกพัฒนาจริยธรรมที่ต้องการได้ตามความต้องการทางสังคม โดยมีแนวคิดที่เป็นหลักในการพัฒนา จริยธรรมไว้ ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นในแต่ละบริบท ของแต่ละท้องถิ่นว่ามีความต้องการที่จำเป็นอย่างไรบ้าง ในงานวิจัยนี้ จะได้นำแสวงหาคำตอบเกี่ยวกับจริยธรรมไทยที่ควรส่งเสริมตามความต้องการของท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมหลักที่จำเป็นในบริบทของสังคมไทย และใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายเทคนิค เพื่อหา

ความต้องการจำเป็นที่ต้องการพัฒนาจริยธรรมในแต่ละสาระการเรียนรู้ ซึ่งจะทำได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจริยธรรมที่ต้องการพัฒนาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำเอาแนวคิดนั้นมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสาระ เป็นการบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร ให้มีความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้กับชีวิตจริงของนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สามารถจำแนกค่านิยมเชิงจริยธรรมที่ต้องการให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (เสริมศรี ไชยศรี, 2539 : 132-133) สอดคล้องกับงานวิจัยของพรจิต แท้สูงเนิน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่มีต่อมโนทัศน์ทางคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าคุณธรรมการอยู่ร่วมกัน และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม พบมากที่สุด รองลงมาคือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความประหยัด ความตรงต่อเวลา ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของประภัสสร เพ็ชร์ (2548) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามความคิดเห็นของชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุมชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถม ศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ชุมชน มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข มีความต้องการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการที่ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการบริหารสถานศึกษาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความสำคัญที่นักเรียนควรมีมากที่สุด สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมในการเรียนการสอนนักเรียนให้มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เพื่อให้ให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการรักสถาบันชาติ ประพฤติตัวที่ดีตามหลักคำสอนของศาสนาพุทธมากขึ้น

1.2 ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีความสำคัญในการดำเนินชีวิตของนักเรียน โดย การซื่อสัตย์ต่อตนเองในฐานะที่เป็นนักเรียน สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมในการเรียนการสอนนักเรียนให้มีความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่นเพื่อทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดี ส่งผลทำให้อุทิศมีความซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบอาชีพ และการทำงานเพื่อให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

1.3 ด้านความมีวินัย การมีวินัยต่อตนเอง เป็นความซื่อสัตย์สุจริต ไม่หลอกหลวงตนเอง และผู้อื่น ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมในการเรียนการสอนนักเรียนมีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจที่จะทำงานและติดตามผลงานที่ได้กระทำ ส่งผลทำให้นักเรียนเคารพในสิทธิของผู้อื่น มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีลักษณะมุ่งมั่น มีความเป็นผู้นำ มีความตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความอดทนขยันหมั่นเพียร รวมทั้งรู้จักเสียสละ และมีความเห็นใจผู้อื่น

1.4 ด้านใฝ่เรียนรู้ การใฝ่เรียนรู้ทำให้นักเรียนยังคงรักษาความต่อเนื่องในการเรียนรู้ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมในการเรียนการสอนนักเรียนมีกรอบ มีเป้าหมายและทิศทาง ซึ่งจะช่วยให้เวลาที่พ่อแม่ ไม่ได้อยู่ด้วยกับลูกในช่วงเวลานั้น เขาก็ยังสามารถนำพาตนเอง ให้เรียนรู้ในสิ่งต่างๆ ได้ แต่ในระยะแรกโดยเฉพาะเด็กเล็ก พ่อแม่ยังคงต้องคอยวางแผน คอยกำกับดูแลอย่างเป็นธรรมชาติ และต้องคอยระมัดระวังไม่ให้เด็กต้องรู้สึกว่าการเรียนรู้เป็นภาระ แต่ให้เป็นความรู้ที่สนุกสนาน ทำทายมากกว่า จากนั้นจึงค่อย ๆ ปล่อยให้เด็กที่เริ่มโตและเรียนรู้ที่จะทำได้เอง ได้ลองวางแผนง่าย ๆ ที่ไม่สลับซับซ้อนจนพัฒนาขึ้นเป็นลำดับต่อไป

1.5 ด้านอยู่อย่างพอเพียง สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมในการเรียนการสอนให้นักเรียนควรมีความคิดต่อการอยู่อย่างพอเพียงซึ่งจะทำให้เด็กมีแนวทางในการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

1.6 ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นสิ่งสำคัญสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมในการเรียนการสอนนักเรียนในการมุ่งมั่นและการตั้งเรียนทำกิจกรรมการเรียนให้สำเร็จ เพื่อส่งผลต่อความมุ่งมั่นมานะอดทน ในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคตของตนเอง รวมทั้งทำให้นักเรียนมีการใช้สติปัญญาในการทำงาน เพื่อแก้ปัญหาและหาหนทางเจริญก้าวหน้าอยู่นั้น มีทฤษฎีมากมายที่หวังให้เราปฏิบัติตาม ลองย้อนกลับมาใช้ธรรมะง่ายๆ ที่ให้คุณประสบความสำเร็จในการทำงานสูงสุด

1.7 ด้านรักความเป็นไทย เป็นคุณลักษณะที่สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมในการเรียนการสอนนักเรียนปฏิบัติตนให้มีความรักขนบธรรมเนียมประเพณีไทย เพื่อให้ตนเองมีความนอบน้อมต่อบุพการี ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ เพื่อส่งผลทำให้นักเรียนมีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ รวมทั้งรักความเป็นไทย ประกอบด้วย วัฒนธรรมไทย การดูแลรักษาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้อยู่ยั่งยืนตลอดไป

1.8 ด้านมีจิตสาธารณะ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อคุณลักษณะที่ดี สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมในการเรียนการสอนนักเรียนให้มีจิตสาธารณะ เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตใจให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นการสร้างคุณธรรมจริยธรรมซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดจากภายใน “จิตสาธารณะ” เป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญในการปลูกจิตสำนึกให้คนรู้จักเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจ มีความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเป็นหลักการในการดำเนินชีวิต ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม

ดังนั้นนักเรียนและครูผู้สอนควรนำองค์ประกอบทั้ง 8 ด้าน คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ และไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีและสามารถดำเนินชีวิตของตนเองให้มีคุณธรรมและทำให้การดำเนินชีวิตประสบผลสำเร็จในทางที่ดีต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1

2.2 ควรมีการศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1